Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru judecător: Tatiana Balan
Dosarul nr. 2ac-491/24
2-2316642702-2ac-12072024

D E C I Z I E
Colegiul Civil, comercial şi de contencios administrativ
al Curţii de Apel Centru

15 aprilie 2025

Instanța compusă din:
Președintele ședinței, judecătorul Ruxanda Pulbere
Judecători Roman Pascari și Ala Malîi

examinînd în procedură scrisă, fără dezbateri publice, în lipsa participanților la proces, cererea de apel declarată de SRL „Triumf-Motiv", împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 15 mai 2024, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Administrația Națională a Penitenciarelor împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Triumf-Motiv" cu privire la încasarea penalității,

c o n s t a t ă:

La data de 22 noiembrie 2023, Administrația Națională a Penitenciarelor a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Triumf-Motiv" cu privire la încasarea penalității.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, în scopul achiziționării insignelor „Eminent al serviciului penitenciar", la data de 08 august 2023, a încheiat cu SRL „Triumf-Motiv" contractul de achiziție publică de valoare mică cu nr.77CMV. A menționat că, în baza contractului enunțat, SRL „Triumf-Motiv" s-a obligat să livreze Administrației Naționale a Penitenciarelor insigne în cantitate de 500 bucăți, în sumă de 55 680 de lei.

A susținut că, conform pct. 2.1. și Anexei nr. 1 la contract, termenul de livrare a bunurilor este de 15 zile din data semnării contractului. Totodată, conform pct.6.1. lit. a) din contract, bunurile urmau a fi livrate de către SRL „Triumf-Motiv" în condițiile prevăzute de contract.

A afirmat că, la data de 10 august 2023, în adresa Administrației Naționale a Penitenciarelor a parvenit demersul nr. 2241/2, prin care SRL „Triumf-Motiv" a notificat despre intenția de a rezoluționa contractul încheiat pe motivul imposibilității executării obligațiilor asumate în termenul stabilit, fără a invoca vreun impediment care ar justifica neexecutarea obligației.

A notat că, la data de 11 august 2023, Administrația Națională a Penitenciarelor a solicitat onorarea obligațiunilor asumate, reamintind că, conform pct.10.2. din contract, pentru refuzul de a vinde bunurile prevăzute în acesta, furnizorul suportă o penalitate în valoare de 5% din suma totală a contractului.

A relatat că, la data de 14 august 2023, în adresa Administrației Naționale a Penitenciarelor a parvenit răspunsul SRL „Triumf-Motiv", prin care a fost informat despre imposibilitatea executării în termen a obligațiilor contractuale asumate.

A declarat că, la data de 15 august 2023, Administrația Națională a Penitenciarelor a notificat operatorul economic despre rezoluțiunea unilaterală a contractului și conform pct. 10.2. din contract, a solicitarea încasarea sumei de 2784 de lei, ceea ce constituie 5% din valoarea contractului, în calitate de penalitate pentru neexecutarea obligațiilor asumate.

A remarcat că, SRL „Triumf-Motiv" nu a invocat niciun impediment, care a ar justifica neexecutarea obligației conform pct. 7 din contract. A invocat că, conform pct. 10.2. din contract, pentru refuzul de a vinde/presta bunurile/serviciile prevăzute în contract, furnizorul/prestatorul suportă o penalitate în valoare de 5% din suma totală a contractului.

Solicită admiterea acțiunii și încasarea din contul SRL „Triumf-Motiv" în beneficiul Administrației Naționale a Penitenciarelor a penalității în mărime de 2784 de lei, ceea ce constituie 5% din suma totală a contractului.

Poziția instanței de fond:

Prin hotărîrea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 15 mai 2024, s-a admis acțiunea depusă de către Administrația Națională a Penitenciarelor împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Triumf-Motiv" cu privire la încasarea penalității. S-a încasat de la Societatea cu Răspundere Limitată „Triumf-Motiv" (IDNO 1012600021180) în beneficiul Administrației Naționale a Penitenciarelor (IDNO 1006601001012) penalitatea în sumă de 2 784 (două mii șapte sute optzeci și patru) lei. S-a încasat de la Societatea cu Răspundere Limitată „Triumf-Motiv" (IDNO 1012600021180) în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 270 (două sute șaptezeci) de lei.

Nefiind de acord cu hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 15 mai 2024, la data de 13 iunie 2024, SRL „Triumf-Motiv" a declarat apel împotriva acesteia.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 29 august 2024, nu s-a dat curs cererii de apel nemotivată depusă de SRL „Triumf-Motiv" împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 15 mai 2024. S-a acordat reprezentantului apelantului, termen de 10 zile de la recepționarea prezentei încheieri pentru lichidarea neajunsurilor și anume prezentarea cererii de apel motivate și achitarea taxei de stat în mărime de 212,50 lei (două sute doisprezece, 50 bani) și a taxei de

timbru în sumă de 200 lei (două sute lei), intermediul secretariatului Curții de Apel Chișinău, mun. Chișinău, str. Teilor nr. 4**.** S-a explicat reprezentatului apelantului că, în cazul lichidării neajunsurile la cererea de apel în termenul stabilit de instanță, cauza va fi examinată în ordine de apel. În caz contrar, dacă cererea de apel nu întrunește exigențele prevăzute de lege, completul de judecată aplică prevederile art. 368 şi 369 din Codul de procedură civilă și va soluționa chestiunea restituirii cererii de apel, fără înștiințarea participanților la proces.

La data de 19 septembrie 2024, reprezentantul apelantului SRL „Triumf-Motiv" a prezentat cererea de apel motivată, dovada achitării taxei de stat și a taxei de timbru, iar în consecință prin încheierea instanței de apel din 10 octombrie 202, apelul declarat de reprezentantul apelantului SRL „Triumf-Motiv", a fost acceptat pentru examinare și intentată procedura în apel.

În motivarea apelului s-a invocat, că instanța de fond la examinarea cauzei a încălcat normele de drept procedural, or, pîrîtul/apelant nu a fost înștiințat în mod legal despre examinarea cauzei date şi respectiv nu au primit copie de pe cererea de chemare în judecată prin ce au fost privați de dreptul la apărare. În asemenea circumstanţe susține partea apelanta că nu a avut parte în instanţa de fond de un proces echitabil în sensul art.6 din CEDO.

La fel, a invocat partea apelantă că, instanţa de fond eronat nu a luat în considerație că, SRL „TRIUMF-MOTIV" a fost informată de către Departamentul de producere a ООО "АВИАТР АНС ЛОГИСТИКА", din Federația Rusă, precum că angajamentele lor asumate pe contract nu pot fi îndeplinite în termenul negociat, din cauza unor impedimente neprevizibile care nu au fost sub controlul lor, și anume întârzierea în livrarea materiei prime (metalul special), care a fost comisă din partea companiei ООО "АВИАТРАНСЛОГИСТИКА" din cauza problemelor cu transport (reținerii și amânării rutelor Avia).

La fel a menţionat partea apelantă că, despre impedimentele apărute SRL „TRIUMF-MOTIV" imediat a înștiințat Administrația Națională a Penitenciarilor, atît în scris, cît și verbal, înainte de înregistrarea contractului de achiziție la Trezorerie, însă, către data de 11 august 2023, contractul propriu-zis a fost înregistrat la Trezoreria mun. Chișinău.

În acest context, susține partea apelantă, Autoritatea Naționala a Penitenciarelor cunoștea despre apariția impedimentelor justificative, care nu depind de voința sa, întru executarea conforma a contractului și anume demersul „Taskwin GP Industry Co" Ltd, precum și a companiei responsabile de livrarea materiei prime, aceasta avînd sediul în Federația Rusă, care menționează faptul că din cauza sancțiunilor UE aplicate Federației Ruse, în contextul conflictului armat dintre Ucraina si Federația Rusă, sunt anulate mai multe curse aeriene, respectiv, livrarea materiei prime în termenul prestabilit este imposibilă, respectiv, nu era în drept să solicite penalități de întîrziere.

Solicită partea apelantă admiterea apelului, cu casarea integrală a hotărîrii primei instanțe și emiterea unei noi hotărîri, prin care să fie respinsă integral cererea de chemare în judecată depusă de Administrația Națională a Penitenciarelor împotriva Societății cu Răspundere Limitată „TRIUMF-MOTIV” cu privire la încasarea penalității, ca fiind neîntemeiată și nefondată.

La cererea de apel declarată, partea intimată a prezentat referință, prin care a solicitat respingerea cererii de apel și menținerea hotărîrii contestate.

Studiind materialele cauzei, motivele expuse de apelant în cererea de apel, în coroborare cu starea de fapt constatată și legislația pertinentă aplicabilă, Colegiul consideră apelul drept neîntemeiat și care urmează a fi respins, din următoarele considerente.

Termenul de declarare a apelului.

În conformitate cu art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile calculat din data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Apelanta SRL „Triumf-Motiv”, a depus apelul la data de 13 iunie 2024, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 15 mai 2024, dispozitivul căreia a fost pronunțat la data de 4 martie 2024. Astfel, Colegiul constată depunerea apelului în interiorul termenului acordat de lege.

Cadrul legal pertinent aplicabil speței.

Potrivit art. 276^2 alin. (1) Cod de procedură civilă dacă valoarea cererii în cauzele de încasare a unei sume de bani nu depășește 10 salarii medii pe economie prognozate la data sesizării instanței, fără a se lua în considerare dobânzile, penalitățile, cheltuielile de judecată şi alte venituri accesorii, această cerere se examinează ca cerere cu valoare redusă.

În corespundere cu prevederile art. 276^3 Cod de procedură civilă:

(1) Procedura cu privire la cererile cu valoare redusă este scrisă.

(2) Judecătorul poate dispune citarea participanţilor la proces dacă apreciază acest fapt ca fiind necesar sau dacă admite solicitarea uneia dintre părţi de a examina cererea în şedinţă publică. Judecătorul poate să respingă o astfel de solicitare în cazul în care consideră că, ținând cont de împrejurările cauzei, nu sânt necesare dezbateri publice. Respingerea se dispune printr-o încheiere motivată care poate fi atacată odată cu fondul.

(3) În termen de 30 de zile de la comunicarea cererii de chemare în judecată şi a înscrisurilor anexate, inclusiv în cazul comunicării prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, pârâtul prezintă instanţei judecătoreşti şi reclamantului o referinţă, precum şi copii de pe înscrisurile necesare. Pârâtul poate depune o cerere reconvenţională în condiţiile art. 172 şi art. 173 Cod de procedură civilă doar dacă valoarea acţiunii reconvenţionale nu depăşeşte valoarea admisibilă şi condiţiile legale de exercitare a cererii iniţiale cu valoare redusă.

(4) Dacă din materialele cauzei rezultă că cererea nu poate fi examinată în ordinea stabilită pentru cererile cu valoare redusă, judecătorul, prin încheiere motivată care poate fi atacată odată cu fondul, dispune examinarea cauzei în ordine generală. În acest caz, prevederile prezentului capitol sânt inaplicabile.

Conform art. 276^4 Cod de procedură civilă:

(1) Instanţa soluţionează cauza şi adoptă dispozitivul hotărârii într-un termen de cel mult 6 luni de la data depunerii cererii.

(2) Dacă, după ce i s-au comunicat cererea de chemare în judecată şi înscrisurile anexate, pârâtul nu depune referinţă, soluţionarea cererii se face în baza materialelor anexate la dosar.

(3) Hotărârea judecătorească adoptată se publică pe pagina web a instanţei judecătoreşti şi se comunică participanţilor la proces, inclusiv prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor.

(4) Hotărârea judecătorească poate fi atacată cu apel, care se examinează în condiţiile prezentului cod. Deciziile instanţei de apel nu se supun recursului, fiind definitive şi irevocabile de la pronunţare.

(5) Instanţa de apel examinează cererea de apel în procedură scrisă sau cu citarea participanţilor la proces, prevederile art. 276^3 Cod de procedură civilă fiind aplicabile corespunzător.

În conformitate cu art. 385 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul şi să mențină hotărârea primei instanțe.

Conform art. 239 Cod de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță şi pe probele cercetate în ședința de judecată.

Potrivit dispozițiilor art. 240 alin. (1) Cod de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele are au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii și admisibilitatea acțiunii.

În conformitate cu prevederile art. 121 Codul de procedură civilă, instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.

Articolul 130 alin. (1) Cod de procedură civilă, statuează că instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectual, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În conformitate cu prevederile art. 118 al-le (1)-(3) Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al

pretențiilor şi obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Partea care nu a exercitat pe deplin obligația de a dovedi anumite fapte este în drept să înainteze instanței judecătorești un demers prin care solicită audierea părții adverse în privința acestor fapte dacă solicitarea nu se referă la circumstanțele pe care instanța le consideră dovedite. Circumstanţele care au importantă pentru soluționarea justă a pricinii sânt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretențiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.

În corespundere cu art. 6 paragraful 1 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale şi jurisprudenţa CtEDO, instanţele de judecată sunt obligate să motiveze hotărârile sale, care vor trebui să conţină circumstanţele cauzei constatate de instanţă, probele pe care se întemeiază concluziile referitor la admiterea sau respingerea acţiunii, alte chestiuni ce au fost soluţionate în cadrul judecării pricinii, legea materială şi/sau procedurală aplicată în cadrul judecării pricinii, argumentele instanţei în caz de respingere a unor probe prezentate de participanţi etc.

Conform art. 373 Cod de procedură civilă (1) Instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă.

(2) În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces.

(3) În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanţa de apel se pronunţă în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanţă.

(5) Instanţa de apel este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

(6) Apelantului nu i se poate crea în propria cale de atac o situaţie mai dificilă decât aceea din hotărârea atacată cu apel, cu excepţia cazurilor când consimte şi când hotărârea este atacată şi de alţi participanţi la proces.

Astfel, prevederile legale enunțate în mod expres obligă instanța de apel să verifice circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar invocate de părți şi este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei și să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Or, potrivit regulilor unui proces echitabil, reţinându-se rolul determinant al concluziilor instanței de apel, ultima are obligaţia să examineze efectiv problemele

esenţiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însuşirea motivelor instanţei inferioare (Hirro Balani contra Spaniei, nr. 18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis vs Grecia nr. 21522/93 din 29.05.1997 §43).

Potrivit art. 9 alin. (2) lit. a) Cod civil, drepturile și obligațiile civile apar din contracte și din alte acte juridice.

Conform art. 10 alin. (1) Cod civil, persoanele fizice și juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să își exercite drepturile și să își execute obligațiile cu bună-credință, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică și cu bunele moravuri. Buna-credință se prezumă până la proba contrară.

Starea de fapt și circumstanțele pricinii. Aprecierea instanței de apel.

Din materialele pricinii rezultă, că la 22 noiembrie 2023, Administrația Națională a Penitenciarelor s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Societății cu Răspundere Limitate „Triumf-Motiv”, solicitând încasarea din contul pîrîtului a sumei de 2784 lei cu titlu de penalitate rezultată din contractul de achiziții publice de valoare mică nr. 77CMV din 08.08.2023, al cărui obiect l-a constituit confecționarea și livrarea insignelor către Administrația Națională a Penitenciarelor.

Examinând pricina, la 15 mai 2024, instanța de fond a admis integral cererea de chemare în judecată depusă de Administrația Națională a Penitenciarelor. S-a încasat de la Societatea cu Răspundere Limitată „Triumf-Motiv” (IDNO 1012600021180) în beneficiul Administrației Naționale a Penitenciarelor (IDNO 1006601001012) penalitatea în sumă de 2 784 (două mii șapte sute optzeci și patru) lei. Se încasează de la Societatea cu Răspundere Limitată „Triumf-Motiv” (IDNO 1012600021180) în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 270 (două sute șaptezeci) de lei.

Apelantul/pârâtul Societatea cu Răspundere Limitată „Triumf-Motiv”, nefiind de acord cu soluția dată, a contestat-o cu apel, solicitând casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi decizii prin care acțiunea să fie respinsă ca neîntemeiată.

Cu referire la motivele apelului și temeinicia acestuia, Colegiul relevă următoarele aspecte.

Pornind de la acest fapt, aplicabile raportului juridic litigios sunt prevederile art. 9 alin. (1) Cod Civil (în redacția din 01.03.2019), potrivit căruia drepturile şi obligaţiile civile apar în temeiul legii, precum şi în baza actelor persoanelor fizice şi juridice care, deşi nu sînt prevăzute de lege, dau naştere la drepturi şi obligaţii civile, pornind de la principiile legislaţiei civile.

La fel, conform art. 9 alin. (2) lit.a) Cod Civil (în redacția din 01.03.2019) drepturile şi obligaţiile civile apar: din contracte şi din alte acte juridice.

Norma cuprinsă la art. 776 Cod Civil (în redacția din 01.03.2019) prevede că obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii.

În corespundere cu art. 858 alin. (2) Cod Civil (în redacția din 01.03.2019) obligaţia trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credinţă, la locul şi în momentul stabilit.

Subsecvent, potrivit art. 901 alin.(1) lit.a) Cod civil (în redacția din 01.03.2019), atunci cînd, fără justificare, debitorul nu își execută obligația, creditorul poate, în condițiile legii și, după caz, ale contractului, la alegerea sa: a) să ceară executarea silită a obligației; b) să suspende executarea obligației corelative; c) să reducă obligația sa corelativă; d) să recurgă la rezoluțiunea contractului; e) să ceară plata de despăgubiri pentru prejudiciul suferit prin neexecutare; f) să exercite orice alt mijloc juridic de apărare, prevăzut de lege sau contract, pentru realizarea dreptului său încălcat prin neexecutare.

Conform art.308 Cod Civil (în redacția din 01.03.2019) act juridic civil este manifestarea de către persoane fizice şi juridice a voinţei îndreptate spre naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice civile. Manifestarea de voinţă trebuie să fie îndreptată spre producerea efectelor juridice: naşterea, modificarea sau stingerea drepturilor şi obligaţiilor civile. Intenţia de a produce efecte juridice este un element necesar al actului juridic civil, astfel încît aceste efecte nu se pot produce, conform legii, decît dacă o asemenea intenţie a existat.

Mai mult, pentru existența raportului obligațional urmează a fi întrunite cele trei elemente esențiale și anume, părțile (creditorul – subiectul activ și debitorul - subiectul pasiv), conţinutul raportului obligaţional, ce constă în toate drepturile de creanţă şi obligaţiile corelative care aparţin sau incumbă subiectelor sale și obiectul raportului juridic de obligaţii, ce reprezintă conduita concretă la care este îndreptățit subiectul activ şi de care este ţinut subiectul pasiv.

Totodată, din materialele cauzei și probatoriului prezentat se constată, la data de 08 august 2023, între Administrația Națională a Penitenciarelor, în calitate de cumpărător/beneficiar și SRL „Triumf-Motiv”, în calitate de vânzător/prestator, a fost încheiat contractul de valoare mică privind achiziționarea bunurilor nr. 77CMV.

Conform pct. 1.1 din contract, furnizorul/prestatorul s-a obligat să livreze/presteze bunurile/serviciile conform Specificației, care este parte integrantă a prezentului contract și, anume, insigne „Eminent al serviciului penitenciar” în cantitate de 500 bucăți, în sumă de 55 680 de lei, iar cumpărătorul/beneficiarul se obligă, la rândul său, să achite și să recepționeze bunurile/serviciile livrate/prestate de furnizorul/prestator.

Conform pct. 2.1. din contract, livrarea/prestarea bunurilor/serviciilor se efectuează de către furnizor/prestator în termenele prevăzute de graficul de

livrare/prestare, iar conform Anexei nr. 1 la contract, termenul de livrare a bunurilor este de 15 zile din data semnării contractului. 5 Totodată, conform pct. 6.1. lit. a) din contract, furnizorul/prestatorul se obligă să livreze/presteze bunurile/serviciile în condițiile prevăzute de prezentul contract.

La fel se reține, la data de 10 august 2023, în adresa Administrației Naționale a Penitenciarelor a parvenit scrisoarea nr. 2241/12 din 10 august 2023, prin care SRL „Triumf-Motiv" a adus la cunoștință Administrației Naționale a Penitenciarelor faptul că, la data de 10 august 2023, Departamentul de producere a înștiințat-o că, nu vor reuși să producă insignele în termeni stabiliți în contract și din acest motiv sunt nevoiți să îl informeze despre intenția de a rezilia contractul (f. d. 10).

Totodată, se atestă că, prin răspunsul nr. 17/2257 din 11 august 2023 Administrația Națională a Penitenciarelor a solicitat SRL „Triumf-Motiv" să execute clauzele contractuale, iar în cazul în care nu se va conforma cerințelor înaintate, vor fi întreprinse acțiunile ce derivă din contract referitoare la rezoluțiunea contractului, cu aplicarea penalității (f.d. 11).

Ulterior, prin scrisoarea nr. 25/12 din 14 august 2023, SRL „Triumf-Motiv" a comunicat că, a discutat cu Departamentul de producere, care nu se află în Republica Moldova și le-a spus că, bunurilor vor fi gata în termen, dar nu vor putea fi livrate în timpul solicitat de instituție. De asemenea, a informat că, termenul de confecționare și livrare a acestor produse la alte instituții este de la 30 la 90 zile (f.d.12).

Drept urmare, Colegiul judiciar reține ca la data de 15 august 2023, Administrația Națională a Penitenciarelor a informat SRL „Triumf-Motiv" despre faptul că, Grupul de lucru pentru achiziții a decis, în temeiul pct. 8.2 lit. a) din contractul de achiziții publice, să rezoluționeze unilateral contractul și, prin urmare, a solicitat de a transfera, în termen de 3 zile lucrătoare, 5% din valoarea contractului, în cuantum de 2 784 de lei, sumă pe care s-a angajat să o achite în conformitate cu prevederile contractuale.

Reieșind din constatările efectuate, Colegiul judiciar consideră oportun de a reitera prevederile art. 774 Cod civil, care statuează expres că, în virtutea raportului obligaţional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestaţii, iar debitorul este ţinut să o execute.

Potrivit art.775 alin. (1) din Cod civil, debitorul și creditorul trebuie să se comporte cu bună-credință şi diligență la momentul nașterii, pe durata existenței, la momentul executării și stingerii obligației.

În conformitate cu prevederile art. 776 din Cod civil, obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii.

Art. 1352 alin. (1) Cod civil prevede, prin contractul de antrepriză o parte

(antreprenor) se obligă să efectueze pe riscul său o anumită lucrare celeilalte părţi (client), iar aceasta se obligă să recepţioneze lucrarea şi să plătească preţul convenit.

Conform art. 1360 alin. (1) și (2) Cod civil, părţile contractante pot conveni asupra unui termen general de executare, iar în caz de necesitate, şi asupra termenului de demarare a lucrărilor, asupra termenului de executare a unor părţi din lucrare şi asupra termenului de finisare a lucrării. (2) Termenul poate fi modificat numai cu acordul comun al părţilor.

Totodată, conform pct. 7.1 din contractul de valoare mică privind achiziționarea bunurilor nr. 77CMV din 08 august 2023, părțile sunt exonerate de răspundere pentru neîndeplinirea parțială sau integrală a obligațiilor conform prezentului contract, dacă aceasta este cauzată de producerea unor cazuri de circumstanțe care justifică neexecutarea contractului (războaie, calamități naturale: incendii, inundații, cutremure de pământ, precum și alte circumstanțe care nu depind de voința părților).

Conform pct. 7.2 din contractul enunțat, partea care invocă clauza circumstanțelor care justifică neexecutarea contractului este obligată să informeze imediat (dar nu mai târziu de 10 zile) cealaltă parte despre survenirea circumstanțelor care justifică neexecutarea contractului.

Conform pct. 7.3 din contractul menționat, survenirea circumstanțelor care justifică neexecutarea contractului, momentul declanșării și termenul de acțiune trebuie să fie confirmate printr-un aviz de atestare, eliberat în mod corespunzător de către organul competent din țara părții care invocă asemenea circumstanțe.

Conform pct. 10.2. din contractul enunțat, pentru refuzul de-a vinde/presta serviciile prevăzute în contract, se va reține grația de bună executare a contractului, în cazul în care ea a fost constituită în conformitate cu prevederile pct. 10.1., în caz 6 contrar furnizorul/prestatorul suportă o penalitate în valoare de 5% din suma totală a contractului.

Conform art. 947 alin. (1)-(3) din Codul civil, clauza penală este o prevedere contractuală prin care părțile evaluează anticipat prejudiciul, stipulând că debitorul, în cazul neexecutării obligației, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un alt bun (penalitate). Prin clauză penală se poate garanta numai o creanţă valabilă. Penalitatea poate fi stipulată în mărime fixă sau sub forma unei cote din valoarea obligației garantate prin clauza penală sau a părţii neexecutate, inclusiv sub forma unei dobânzi de întârziere

Raportând la caz normele legale nominalizate și din circumstanțele stabilite Completul atestă, că prima instanță corect a admis pretențiile Administrației Naționale a Penitenciarelor, încasând din contul Societății cu Răspundere Limitate „ Triumf-Motiv” suma de 2784 lei cu titlu de penalitate rezultată din contractul de achiziții publice de valoare mică nr. 77CMV din 08.08.2023, al cărui obiect l-a

constituit confecționarea și livrarea insignelor către Administrația Națională a Penitenciarelor.

Or, potrivit pct. 10.2 din contractul enunțat, să achite Administrației Naționale a Penitenciarelor, penalitatea în valoare de 5% din suma totală a contractului.

Astfel, la caz se constată că deși părțile au prevăzut inițial un termen confecționarea și livrarea mărfii, în adresa Administrației Naționale a Penitenciarelor a parvenit demersul nr. 2241/2, prin care SRL „Triumf-Motiv" a notificat despre intenția de a rezoluționa contractul încheiat pe motivul imposibilității executării obligațiilor asumate în termenul stabilit, fără a invoca vreun impediment care ar justifica neexecutarea obligației.

În asemenea circumstanțe, nu poate fi reținut argumentul apelului precum că instanța de fond neîntemeiat și nefondat a admis acțiunea reclamantei/intimate Administrația Națională a Penitenciarelor în situația în care, părțile contractului nr. nr.77CMV din 08 august 2023, și anume Administrația Națională a Penitenciarelor și Societatea cu Răspundere Limitată „Triumf-Motiv" au convenit asupra unei penalități în mărime de 0,5% din valoarea contractului, iar din probele prezentate rezultă cu certitudine ca pîrîta/apelantă este în imposibilitate de a executa în termenul stabilit în contract livrarea insignelor, solicitînd în acest sens revocarea contractului încheiat.

Argumentele apelului precum că, imposibilitatea executării contractului nu depinde de compania apelantă, or, întru executarea conforma a contractului și anume demersul „Taskwin GP Industry Co" Ltd, precum și a companiei responsabile de livrarea materiei prime, aceasta avînd sediul în Federația Rusă, din cauza sancțiunilor UE aplicate Federației Ruse, în contextul conflictului armat dintre Ucraina si Federația Rusă, sunt anulate mai multe curse aeriene, respectiv, livrarea materiei prime în termenul prestabilit este imposibilă nu poate fi reținută de instanța de apel în situația în care SRL „Triumf-Motiv" nu a dovedit printr-un aviz de atestare, eliberat în mod corespunzător de către organul competent, survenirea circumstanței care justifică neexecutarea contractului enunțat.

Or, prevederile art. 947 alin. (1)-(3) in Cod civil, statuează expres că, clauza penală este o prevedere contractuală prin care părţile evaluează anticipat prejudiciul, stipulînd că debitorul, în cazul neexecutării obligaţiei, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un alt bun (penalitate). (2) Prin clauză penală se poate garanta numai o creanţă valabilă. (3) Penalitatea poate fi stipulată în mărime fixă sau sub forma unei cote din valoarea obligaţiei garantate prin clauza penală sau a părţii neexecutate, inclusiv sub forma unei dobînzi de întîrziere.

Mai mult, clauza penală constituie o convenţie accesorie, care îşi grevează existenţa pe convenţia principală. Respectiv, clauza penală poate fi prevăzută, atît pentru neexecutarea totală sau parţială a obligaţiei, cît şi pentru orice altă încălcare a obligaţiilor, inclusiv pentru executarea necorespunzătoare sau tardivă.

Astfel, la caz penalitatea are un caracter compensatoriu al prejudiciului cauzat prin neexecutarea obligaţiei, fie executarea necorespunzătoare sau tardivă, circumstanţe care la caz au fost constatate cu certitudine.

Or, la art. 949 alin. (1), (3) Cod civil, este indicat cert că, dacă penalitatea este stipulată pentru cazul în care debitorul nu execută obligaţia, creditorul poate cere atît executarea obligaţiei, cît şi plata penalităţii. (3) În cazul în care a primit executarea, creditorul poate cere plata penalităţii numai dacă şi-a rezervat expres acest drept la primirea executării.

În conformitate cu art.119/1 CPC (1) Toate probele se prezintă, sub sancţiunea decăderii, în termenul stabilit de instanţa de judecată, în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare, dacă legea nu prevede altfel. În cazul prezentării probelor contrar condiţiilor prevăzute de lege, judecătorul dispune restituirea acestora printr-o încheiere protocolară. (2) Proba care nu a fost prezentată în condiţiile alin.(1) nu va mai putea fi administrată pe parcursul procesului decît în cazul în care: b) participantul a fost în imposibilitate de a prezenta proba în termen; c) administrarea probei nu duce la întreruperea şedinţei. (3) În cazurile prevăzute la alin.(2), partea adversă are dreptul la proba contrară în termenul stabilit de instanţă numai asupra aceluiaşi aspect pentru care s-a admis proba invocată. (4) Proba prezentată după faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare care determină întreruperea şedinţei se administrează dacă este acceptată de partea adversă.

În conformitate cu art.122 CPC se consideră inadmisibile probele ce nu au fost prezentate de participanţii la proces pînă la data stabilită de judecător, cu excepţia cazurilor prevăzute la art.119^1 şi art.372 alin.(1).

În conformitate cu art.372 alin.(1) CPC părţile şi alţi participanţi la proces au dreptul să prezinte noi probe dacă acestea respectă prevederile art.119^1 alin. (2), dacă acestea nu au fost reclamate de către prima instanţă la cererea participanţilor la proces sau dacă au fost restituite în mod nejustificat de către prima instanţă.

Totodată, deoarece partea apelantă nu a invocat alte motive în susținerea apelului declarat, Colegiul, totuși făcând o analiză integrală a probatoriului, atestă despre corectitudinea soluției date de instanța de fond, care a examinat cauza sub toate aspectele, identificând și aplicând corect cadrul legal ce guvernează situați juridică dedusă judecății în raport cu situația faptică constată și reținută.

În conexiunea celor relatate, instanţa de apel, prin prisma jurisprudenţei CEDO şi anume cauza Rebait şi alţii contra Franţei, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995, unde s-a menţionat că „... art. 6 § 1 al Convenţiei, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanţă de recurs, întemeindu-se pe dispoziţii legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinţei pronunţate de o instanţă inferioară, ca fiind lipsit de şanse de succes”, consideră necesar de a respinge şi alte argumente invocate în

apel.

În consecință, Colegiul atestă despre lipsa temeiurilor de a interveni în soluția instanței de fond, deoarece ultima corect a stabilit starea de fapt și corect a identificat și aplicat cadrul legal pertinent situației litigioase, dedusă judecății, motivele invocate de apelant în necesitatea combaterii concluziei instanței de fond în partea respingerii pretențiilor, fiind lipsite de suport probant și de acoperire legală, urmând a fi respinse.

În contextul celor enunțate, Colegiul conchide că și soluția instanței de fond privind modul și mărimea compensării cheltuielilor de judecată este corectă, aceasta fiind conformă prevederilor art. 94 alin. (1) Cod de procedură civilă, care statuează expres că instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată.

Totodată, potrivit art. 98 alin. (1) Cod de procedură civilă cheltuielile aferente judecării cauzei, suportate de instanța judecătorească, precum și taxa de stat, de a căror plată reclamantul a fost scutit, se încasează la buget de la pârât proporțional părții admise din acțiune dacă pârâtul nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată.

Astfel, Colegiul consideră corectă concluzia primei instanțe de a încasa de la SRL „Triumf-Motiv” în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 270 lei.

În circumstanțele de fapt și de drept descrise și, deoarece hotărârea primei instanțe este legală și întemeiată, adoptată cu respectarea normelor de drept material și procedural, cu verificarea și aprecierea corectă a probelor administrate în conformitate cu cerințele art. 130 Codul de procedură civilă, iar motivele invocate de apelant în cererea de apel se reduc, în marea sa majoritate, la critici formale, lipsite de suport probant și în lipsa unei susțineri legale, Colegiul consideră apelul neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea hotărârii primei instanțe pronunțată în pricină.

În conformitate cu art. 276^4, 385 lit.a), art. 389-390 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ

d e c i d e:

Se respinge cererea de apel declarată de SRL „Triumf-Motiv”.

Se menține hotărîrea JudecătorieiChișinău, sediul Centru din 15 mai 2024, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Administrația Națională a Penitenciarelor împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Triumf-Motiv” cu privire la încasarea penalității.

Decizia nu se supune recursului, fiind definitivă și irevocabilă la data pronunțării.

Președintele ședinței, judecătorul — Ruxanda Pulbere

Judecătorii — Roman Pascari

Ala Malîi